

Adeline Dieudonné

OPRAVDOVÝ
ŽIVOT

LEDA 2020

Doma jsme měli čtyři pokoje. Můj, bratra Gillesa, rodičů a jeden patřil mrtvolám.

Daňkům, kancům, jelenům. A pak tam byly hlavy antilop všech druhů a všech velikostí, skákavých, impal, pakoní, přímorožců, vodušek a podobně. Několik zeber bez těla.

Celý lev umístěný na stupínku tesáky svíral hrdlo drobné gazely.

A v jednom koutě stála hyena.

Vycpaná, a přitom živá, tím jsem si byla jistá, a kochala se hrůzou vzbuzovanou v každém pohledu, s nímž se setkala.

V rámech na stěnách otec s puškou v ruce hrdě pózoval na mrtvých zvířatech.

Vždycky ve stejném postoji, s nohou na kořisti, s pěstí jedné ruky v bok a druhou rukou mávající zbraní na znamení vítězství, díky čemuž se spíš než hlavě rodiny podobal vzbouřeneckému milicionáři sjetému adrenalinem genocidy.

Nejvzácnějším kusem jeho sbírky, jeho největší chloubou byl sloní kel. Jednou večer jsem ho slyšela, jak matce vypráví, že nejtěžší nebylo toho slona zabít. Kdepak. Zabít to zvíře bylo stejně snadné jako porazit krávu v prostorách metra.

Opravdová obtíž spočívala v tom, jak navázat kontakt s pytláky a uniknout pozornosti strážců.

A pak ještě odebrat kly z doposud teplého těla. To byla zatracená řezničina.

Všechno ho to stálo nemalé jmění. Myslím, že z toho důvodu byl na svoji trofej tolik pyšný. Zabít slona vyšlo tak draho, že o náklady se musel podělit s dalším chlápkiem. Každý si odvezl jeden kel.

Já slonovinu ráda hladila. Bylo to hladounké a velké. Ale musela jsem to dělat tajně, aby o tom otec nevěděl. Chodit do pokoje mrtvol jsme od něj měli zakázáno.

Byl to ohromný, rozložitý chlap připomínající čtvrtice dobytka. S rukama obra. Rukama, které by uřízly hlavu kuřeti, jako se otevírá láhev coly.

Kromě lovu měl otec v životě dvě vášně: televizi a whisky. A když zrovna nesháněl po světě zvířata

vhodná k zabítí, s láhví značky Glenfiddich v ruce si připojoval k televizi reprosoupravu v ceně malého auta.

Dělal, že mluví na matku, ale kdyby tam místo ní stál fíkus, nepoznal by se rozdíl.

Matka, ta měla z otce vítr.

A myslím, že když pomínu její posedlost zahradničením a chovem zakrslých koz, je to asi tak všechno, co o ní můžu říct. Byla to hubená žena s dlouhými jemnými vlasy. Nevím, jestli vůbec existovala, než ho potkala. Představuju si, že ano. Nejspíš připomínala primitivní, neurčitě průsvitnou jednobuněčnou formu života. Amébu. Ektoplazmu, endoplazmu, jádro a trávící vakuolu. A tohle skoro nic v kontaktu s mým otcem postupem let naplnila bázeň.

Moji pozornost odjakživa budily jejich svatební fotografie. Vzpomínám si, kam až moje paměť sahá, že jsem se při prohlížení alb pořád po něčem pídila. Hledala jsem něco, co by to jejich prapodivné spojení ospravedlnilo. Náznak lásky, obdivu, úcty, radosti, úsměvu... Prostě cokoliv...

Nikdy jsem to nenašla. Otec na snímcích vypadal stejně jako na loveckých fotkách, až na tu hrdost... Améba jako trofej jistě není nic, co by působilo úctyhodným dojmem. Chytit ji není těžké, stačí sklenička, trocha zahrávající vody a je to!

Když se matka vdávala, to se ještě nebála. Jenom to vypadalo, že ji prostě vzali a postavili tam, vedle toho chlápka, jako vázu.

Jak jsem rostla, taky jsem si říkala, jak tihle dva mohli počít dvě děti. Bratra a mě. A rychle jsem si tu otázku přestala klást, protože jediný obraz, který mi přicházel na mysl, byla zteč v pozdní hodině na kuchyňském stole páchnoucím od whisky. Několik rychlých, surových přírazů s nijak zvlášť nadšeným souhlasem a bylo to...

Matčina hlavní funkce spočívala v přípravě jídel, což dělala jako améba, bez kreativity, vkusu a se spoustou majonézy. Opékané sendviče se šunkou a sýrem, broskve s tuňákem, vejce plněná žloutkovou pěnou a k hedvábné bramborové kaši ryba v trojobalu. Asi tak nějak.

Za zahradou jsme měli les Malých oběšenců, zeleno-hnědé údolí, dva svahy do velkého „V“, na jehož dně se hromadilo suché listí. A tam, napůl pohřbený ve spadaném listí stál Moničin dům. Moniku jsme s Gillesem často navštěvovali. Od ní jsme se dozvěděli, že „V“ vytvořil dračí dráp. Údolí vyhloubil drak, když zešílel žalem. Stalo se to za dávných, pradávných časů. Vyprávět příběhy, to Monice šlo. Po květovaných šatech jí tančily dlouhé šedivé vlasy. A kolem zápěstí jí cinkaly náramky.

„Už je to strašně, strašně dávno, nedaleko odsud na jedné hoře, kterou odnesl čas, spolu žili obrovský drak s dračicí. A ti dva se tak milovali, že po

nocích vyluzovali podivuhodný, čarokrásný zpěv, jak to umí jedině draci. Ale lidem z roviny to nahánělo strach. Už ani nemohli spát. A tak se stalo, že jednou v noci, když oba zamilovaní draci usnuli, se k nim ti hlupáci, kteří už měli jejich zpěvu plné zuby, přikradli po špičkách s pochodněmi a vidlemi, a dračici zabili.

Pláně obývané muži, ženami a dětmi pak drak, šílený zármutkem, sežehl plamenem a spálil na uhel. Všichni zemřeli. Pak do země vši silou zatínal drápy, až vyhloubil četná údolí. Ta se po nějaké době znovu zazelenala, lidé se vrátili, ale stopy po drápech zůstaly.“

Lesy a pole vúkol byly posety více či méně hlubokými jizvami.

Gillesa ten příběh děsil.

Večer se občas chodil přitulit ke mně do postele, protože se mu zdálo, že slyší dračí zpěv. Vysvětlovala jsem mu, že to se jenom tak povídá a že draci nejsou. Monika to vypráví hlavně proto, že má ráda pověsti, ale všechno pravda není.

Přesto jsem cítila, jak mě někde v hloubi nahlodává lehounká pochybnost. A stále ve mně přetrvávala obava, že trofej, kterou si otec jednou přiveze z lovecké výpravy, bude dračice.

Ale abych Gillesa uklidnila, hrála jsem si na velkou a šeptala: „Příběhy se vyprávějí proto, aby se do nich

vkládalo všechno, čeho se bojíme. Tak máme jistotu, že v opravdovém životě se nám to nepříhodí.

Ráda jsem usíнала s jeho hlavičkou přímo pod nosem a vdechovala vůni jeho vlasů.

Gillesovi bylo šest a mně deset let. Bráchové a sestry se obvykle hašteří, navzájem na sebe žárlí, ječí, perou se a kňučí. Ale my ne. K Gillesovi jsem chovala mateřskou něhu. Vždycky jsem ho vedla, vysvětlovala mu všechno, co jsem věděla, bylo to mé poslání starší sestry. Nejčistší forma lásky, jaká může být.

Lásky, která za to nic neočekává. Nezničitelné lásky.

V jednom kuse se smál a cenil na mě mlíčňáky. A jeho smích mě pokaždé rozehřál jako minielektrárna. A tak jsem mu ze starých ponožek vyráběla maňásky, vymýšlela si legrační příběhy, hrála divadelní představení čistě jen pro něj. Taky jsem ho lechtala. Abych slyšela, jak se směje.

Gillesův smích mi pomáhal zahojit všechny rány.

Moničin dům napůl zarostl břechťanem. Byl moc hezký. Občas na něj skrz větve dopadalo slunce, vypadalo to, jako když ho hladí svými prsty. Na našem domě jsem prsty slunce nikdy neviděla. Ani na jiných domech v okolí.

Místu, kde jsme bydleli, se říkalo „Demo“.

Sestávalo z padesáti šedých domků vyrovnaných jako náhrobní kameny.

Otec mu říkal „Demoška“.

V šedesátých letech tam bylo obilné pole.

Na začátku sedmdesátek v těch místech za necelých šest měsíců vyrostly jako houby po dešti domy tvořící kolonii. Šlo o pilotní projekt využívající nejmodernější technologie montovaných panelů. Demonstrace ukázkového bydlení. Demo.

Demo bůhvíčeho. Tehdy ti, kdo to postavili, nejspíš chtěli něco dokázat. Možná se to v tu chvíli něčemu podobalo. Ale po dvaceti letech z toho zbyla akorát ohavnost. To hezké, pokud vůbec existovalo, se rozplynulo, smyl to dešť. Byla tam jediná ulice do velkého čtverce s domy uvnitř a domy otočenými ven. A k tomu kolem dokola les Malých oběšenců.

Náš barák patřil k těm obráceným ven, stál přímo v rohu. Byl trochu lepší než ty ostatní, protože architekt toho plácku si ho nakreslil pro sebe. Ale dlouho tam nebydlel. Byl větší než ostatní. Taky prosvětlenější, s širokými prosklenými otvory. A podsklepený. Když se to takhle řekne, vypadá to hloupě, ale sklep je důležitá věc.

Brání to vodě, co je v zemi, vsakovat se do zdi a ničit je. Tamní domy byly cítit jako starý plesnivý ručník zapomenutý v plážové tašce.

U nás to nesmrdělo, zato jsme tam měli zvířecí mrtvoly. Občas mě napadlo, jestli by mi nebyl milejší dům, kde to páchne.

Taky zahradu jsme měli větší než ostatní. A na trávníku nafukovací bazén. Připomínal obézní paní, která usnula přímo na slunci. Na zimu ho otec vždycky vypustil a uklidil, v hnědé trávě po něm zůstal velký kruh.

A vzadu na zahradě, těsně u lesa, ve svahu porostlém plazivým rozmarýnem, byl výběh pro kozičky.

Kozičky tam byly tři: Piškotka, Josetka a Muškátka. Ale brzy jich mělo být pět, protože Muškátka byla březí.

Matka zařídila, aby na spáření přivedli kozla, a otec kolem toho nadělal spoustu povyku. S matkou se občas děly zvláštní věci. Jakmile šlo o její kozy, z hloubi jejího nitra vytrysklo cosi jako mateřský pud, díky němuž se manželovi dokázala postavit.

A on se pak vždycky, když se to stalo, tvářil jako učitel, který si nechal přerůst žáka přes hlavu. Spadla mu čelist a nebyl schopen slova.

Uvědomoval si, že každá další vteřina zasazuje vražený úder jeho autoritě jako demoliční koule domu prožraném dřevomorkou. Z trochu zkřivených otevřených úst mu vycházelo cosi jako chroptění, provázené pachem připomínajícím skunčí doupě. V tom okamžiku matka poznala, že vyhrála.

Sice si to odskáče, ale teď zvítězila. Nezdálo se ale, že by z toho měla obzvláštní radost, a hned se vracela ke svým činnostem améby.

Muškátko tedy byla březí a já a Gilles jsme vzrušením celí bez sebe očekávali blížící se vrh. Číhali jsme na každou sebenepatrnější známku oznamující příchod kůzlat na svět.

Bratr s pobavením poslouchal mé vysvětlování, jak se kůzlata rodí.

„Vytláčí je pipinou. Bude to vypadat, jako když kaká, ale místo bobků z ní vyjdou dvě kozí mimina.“

„Ale jak se jí dostaly do břicha?“

„Nijak, vyrobila si je společně s kozlem. Byli moc zamilovaní.“

„Ale ten kozel tady nezůstal ani jeden den, dokonce se ani neznali, nemohli být zamilovaní.“

„Ale jo. Říká se tomu láska na první pohled.“

Když se prošlo lesem Malých oběšenců a pak přes pole tak, aby to farmář neviděl, dostali jste se k velkému svahu ze žlutého písku. A když jste se přidržovali kořenů a slezli tak dolů, vstoupili jste do labyrintu rozbitých aut. I tady bylo dobré se před cizíma očima skrýt.

Bylo to ohromné vrakoviště. To místo jsem měla opravdu ráda. Hladila jsem kostry a viděla v nich nakupená, nehybná, ale vnímavá zvířata. Někdy jsem na ně mluvila. Hlavně na ty nové. Říkala jsem si, že určitě potřebují, aby je někdo uklidnil. Gilles mi pomáhal. Ve dvou se dalo povídáním s auty strávit celé odpoledne.

Některá auta tam byla už dlouho, takže jsme je znali. Některým nechybělo skoro nic, jiná měla lehký